

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-511/22-M

Název	Waldorfská střední škola Olomouc s.r.o.
Sídlo	Tomkova 420/48, Hejčín, 779 00 Olomouc
E-mail	waldorf@waldorf-olomouc.cz
IČ	25 382 098
Identifikátor	600 017 966
Právní forma	společnost s ručením omezeným
Zastupující	Mgr. Šárka Štveráková
Zřizovatel	Waldorfská střední škola Olomouc s. r. o.
Místo inspekční činnosti	Tomkova 420/48, Hejčín, 779 00 Olomouc
Termín inspekční činnosti	17. – 19. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely přiznání dotací podle zvláštního právního předpisu, a to na žádost právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení a realizovaná v rozsahu inspekční činnosti podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Waldorfská střední škola Olomouc s. r. o. (dále „škola“, „subjekt“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny-vývařovny.

Ve školním roce 2021/2022 škola realizuje čtyřletý obor vzdělání 78-42-M/06 Kombinované lyceum. K termínu inspekční činnosti se ve střední škole vzdělávalo v jedné třídě 27 žáků, z toho jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávací cíle vycházejí ze základního konceptu waldorfské pedagogiky, kterým je celostní rozvoj osobnosti žáka. Tomu je přizpůsoben učební plán, metody i obsah učiva.

Stravování žáků je zajištěno vlastní školní jídelnou-vývařovnou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy se zaměřuje na uplatňování principů waldorfské pedagogiky, která je plně přijímána a podporována všemi účastníky vzdělávacího procesu a partnery školy a je prezentována jak v prostorách školy, tak v otevřených informačních zdrojích. Důraz je kladen na vzdělávání zaměřené na rozvoj osobnosti žáka bez úzké specializace, na jeho vnitřní motivaci a aktivní a tvůrčí přístup k životu a k okolnímu světu. Koncepční záměry vycházejí z potřeb školy a daří se je průběžně realizovat za aktivní podpory pedagogů, žáků i jejich zákonných zástupců, s nimiž je navázána průběžná aktivní spolupráce.

Nastavená organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy, která je zřízena od 1. 9. 2021 a má v současnosti pouze jednu třídu prvního ročníku. Řídící kompetence ředitelka školy vykonává spolu s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence rizikových jevů. Záležitosti týkající se vzdělávání řeší ředitelka kromě pedagogické rady i s dalším poradním orgánem – kolegiem učitelů, které je tvořeno všemi pedagogickými pracovníky. Jeho činnost je založená na aktivní týmové spolupráci a je přínosná pro uplatňování jednotného přístupu při realizaci školního vzdělávacího programu.

Vyhodnocování stanovených plánů se uskutečňuje pravidelně, na jeho základě jsou přijímána dílčí opatření pro následná období. Kontrolní činnost je prováděna průběžně. Hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků obsahuje potřebná doporučení vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání. Přesto byly v průběhu inspekční činnosti zjištěny nedostatky v řídicí činnosti ředitelky školy, a to v oblasti organizace výuky cizích jazyků. Dále se v praxi dosud nepodařilo eliminovat některé dílčí nedostatky v metodickém vedení výuky, které spočívají v nedostatečné práci s cílem vyučovacích hodin a malého využívání sebereflexe žáků.

Systém pedagogické spolupráce se s ohledem na nový kolektiv pedagogických pracovníků zavádí a nastavuje. Pedagogický sbor je průběžně doplňován s patrnou snahou o zvýšení míry kvalifikovanosti pedagogických pracovníků s ohledem na specifika aplikované waldorfské pedagogiky. Nově příchozím a začínajícím učitelům je poskytována metodická i organizační pomoc uvádějícími pedagogy, kolegiem pedagogů nebo přímo ředitelkou školy. Krátká doba pedagogické praxe a nedokončené studium seminářů waldorfské pedagogiky většiny vyučujících měli negativní vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání některými vyučujícími, např. nízkou mírou zapojení žáků do výuky či absencí vhodného využívání didaktických pomůcek nebo sporadickým průběžným hodnocením žáků. V souladu s filozofií školy se pedagogičtí pracovníci v rámci dalšího vzdělávání prioritně vzdělávají v tématech waldorfské pedagogiky, vzdělávání v oblasti metod a forem výuky či hodnocení výsledků vzdělávání probíhá ojediněle.

Školu navštěvuje významná mentorka waldorfské pedagogiky, která provádí hospitace ve vyučovacích hodinách, vede rozhovory s jednotlivými učiteli, věnuje se kolegiu a poskytuje podporu jako mentor začínajících pedagogů. Vzájemné hospitace učitelů za účelem profesního obohacení a dalšího odborného růstu zatím nejsou zavedeny. Pedagogové se zúčastňují pravidelných setkání, při nichž si vyměňují zkušenosti s učiteli jiných waldorfských škol.

Škola vytváří nadstandardní podmínky pro spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Rodiče se spolupodílí na chodu školy, zapojují se do mimoškolních aktivit, pomáhají s organizací kulturních a sportovních akcí. Přínosné partnerské vztahy rozvíjí škola v rámci Asociace waldorfských škol ČR.

Vedení školy věnuje pozornost rozvoji materiálně technického zázemí školy. Škola je zřízena v nově vybudovaném objektu, kde sídlí společně s Waldorfskou základní školou a mateřskou školou Olomouc s.r.o. Materiální podmínky se od zahájení činnosti subjektu rychle zlepšují a přispívají tak ke zkvalitnění vzdělávání. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových učeben, část odborných učeben (např. šicí a rukodělná dílna) však ještě nebyla ke dni inspekční činnosti plně zařízena odpovídajícími přístroji a nástroji. Pro výuku tělesné výchovy je využívána malá tělocvična vybavena základním tělocvičným vybavením.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hodnocených vyučovacích hodin byla zjevná přátelská pracovní atmosféra, vstřícná a uvolněná komunikace založená na empatickém přístupu vyučujících k žákům. Realizovaný vzdělávací obsah byl žákům prezentován odborně správně, odpovídal jejich znalostem a dovednostem. Vyučování začínalo každý den tzv. epochovou výukou v délce 100 minut, která je strukturována na rytmičnou část, výkladovou část a závěrečné čtení. Poté navazovaly vyučovací předměty obvykle v délce 45 minut.

Důsledně byla dodržována struktura epochy, po přivítání následovala rytmičká část mimo kmenovou učebnu. Ve výkladové části nebyl plně rozvinut tzv. waldorfský trojkrok, a ne zcela efektivně reflektována epochová výuka z předešlého dne. Rovněž expozice výuky pro následující den nebyla zcela vhodně zvolena. Bylo zařazeno větší množství pestrých učebních úloh a využito několik vyučovacích metod, nicméně společným znakem bylo ve většině případů předávání hotových poznatků. Vznikající epochové sešity žáků tvořil většinou strukturovaný text řízený učitelem a výstřižky z učebnic. V hodinách bylo pracováno s textem, žáci byli vedeni k porozumění psanému slovu a strukturaci myšlenek do pojmových map apod., využívání původních pramenů však efektivně použito nebylo a většina textů se opírala o učebnici. Závěrečné čtení bylo vhodně voleno s ohledem na proběhnuvší přednášku.

V běžných vyučovacích hodinách byl většinou použit kombinovaný výklad s řízeným rozhovorem, problémově kladenými otázkami nebo diskusí, do níž se ochotně zapojovala většina žáků, kteří tak měli možnost vyjádřit svůj názor a hojně projevit zájem o probírané téma. I přes snahu učitelů se však některé žáky napříč předměty aktivovat nedařilo. Často byly využívány referáty žáků, které byly na odborně vysoké úrovni. Malý prostor byl věnován konstruktivistické výuce. Vhodně byla zařazována skupinová práce a práce ve dvojici, která vedle motivační role rozvíjela i sociální kompetence žáků. Ne vždy se však dařilo podpořit uměleckou složku probíraného učiva a průhledy do reálného života (princip smysluplnosti) nebyly rovněž plně využity. V hodnocených vyučovacích hodinách cizích jazyků převažovala frontální výuka efektivně střídaná s prací ve dvojicích či menších

skupinách. Ve vyučovacích hodinách s vysokým počtem žáků byl poskytován žákům prostor pro jejich vlastní mluvní vyjádření. Výuka byla vedena v cílových jazycích, žáci bez problému reagovali na zadávané úkoly a komunikovali s vyučujícími ve vyučovaném jazyku. Důraz byl kladen na rozvoj a upevňování slovní zásoby a rozvoj produktivních dovedností žáků – mluvený a psaný projev, čímž byl podporován rozvoj komunikativní kompetence žáků. Využívány byly podpůrné materiály vytvořené pedagogy, využití didaktické techniky nebylo zaznamenáno. Ve většině hodnocených vyučovacích hodin chyběl v úvodu jasně a konkrétně stanoven vzdělávací cíl, v závěru vyučovacích hodin většinou nebylo patrné shrnutí vzdělávacího obsahu. Nedochovalo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle a ke zpětné vazbě reflektující porozumění probíranému učivu. Žákům tak nebyl zcela poskytnut prostor k sebehodnotícímu posouzení kvality své práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Systém hodnocení výsledků vzdělávání je ve škole postupně nastavován. Vyučující sledují úspěšnost žáků ve vzdělávání, její analýzu a vyhodnocování provádí na jednáních pedagogické rady, při pedagogických poradách a každotýdenních konferencích kolegia učitelů. Úroveň dosažených znalostí a dovedností žáků hodnotí učitelé s využitím vlastních evaluačních nástrojů – písemné práce menšího rozsahu, analýza projektových prací žáků a výstupní hodnocení v závěru každé epochy. Žáci jsou v průběhu školního roku i v závěru každého pololetí hodnoceni slovně. Cílem slovního hodnocení je vystihnout individualitu jednotlivých žáků precizně stanovenými hodnotícími a doporučujícími formulacemi postihnout rozvoj osobnosti žáka a motivovat ho k dalšímu učení. Výsledky vzdělávání škola prezentuje na akcích, které organizuje ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Škola je chápána jako školní společenství rodičů, učitelů a žáků, kde mají všichni povinnost i právo podílet se na jeho spoluvytváření a spoluzodpovědnosti za výchovnou a vzdělávací činnost. Účelně organizovaný systém partnerství rodiny a školy vede k propojení školních a mimoškolních činností a podporuje směřování žáků k aktivnímu trávení volného času a ke zdravému životnímu stylu.

Výsledky vzdělávání žáků monitorují také pracovníce školního poradenského pracoviště, jejichž činnost je zaměřena rovněž na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zajištění rovného přístupu ke všem žákům, k pomoci při řešení výukových i osobních problémů, práci s třídním klimatem i na prevenci rizikových jevů. Ve škole je nastaveno metodicky správné využívání principů, o něž se waldorfská pedagogika opírá, a které již ve své podstatě minimalizuje vznik rizikového chování a výchovných problémů. K vyhodnocování školního klimatu škola průběžně využívá společné třídní schůzky, školní akce a slavnosti. Pro žáky pořádá besedy s vnějšími partnery školy, přednášky na různá společenská témata s důrazem na upevňování prosociálních kompetencí žáků a preventivní programy k účinnému předcházení společensko-patologických jevů. Případné potíže žáků jsou primárně řešeny na úrovni osobních kontaktů žáků s vyučujícími, což umožňuje včasné diagnostikovat možné problémy a efektivně jim předcházet. Úspěšné adaptaci žáků i rozvoji jejich klíčových kompetencí pomohl v tomto školním roce realizovaný adaptační kurz, lyžařský kurz a zeměměřičský kurz. Důraz je kladen na průběžnou práci s kolektivem třídy, přičemž je efektivně využívána činnost všech členek školního poradenského pracoviště včetně školní psycholožky. Výchovné poradenství a prevence rizikového chování žáků jsou chápány jako důležitá a nedílná součást úsilí školy a všech jejích zaměstnanců působit aktivně na pozitivní osobnostní a sociální rozvoj každého žáka od počátku jeho vzdělávací dráhy až s přesahem do jeho dospělosti.

Závěry

Vývoj školy

- Škola zahájila svou činnost od 1. 9. 2021 v nově vybudovaných prostorách.

Silné stránky

- Přátelská pracovní atmosféra, vstřícná a uvolněná komunikace založená na empatickém přístupu vyučujících k žákům a zákonným zástupcům i mezi pedagogy navzájem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ne zcela důsledné dodržování struktury waldorfského trojkroku a reflexe epochové výuky a nadměrné používání hotových textů pro žáky na úkor využívání původních pramenů při tvorbě vlastních výukových materiálů.
- Nedostatečná práce s cílem hodiny a absence zhodnocení jeho naplnění, jakož i absence sebehodnocení a formativního hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat pozornost struktuře epochové výuky, waldorfskému trojkroku a tvorbě pojmu ve waldorfské výuce a tyto prvky efektivně uplatňovat ve výuce. Více využívat konstruktivistický přístup a vést žáky k tvorbě vlastních epochových sešitů s využitím vlastní kreativity a uměleckého vyjádření.
- Motivovat vyučující k aktivní práci s cílem hodiny a vyhodnocování jeho naplnění. Poskytovat žákům v závěru vyučovacích hodin dostatek prostoru pro sebereflexi a uplatňovat prvky formativního hodnocení.
- Zavést vzájemné hospitace učitelů jako nástroj pro zvýšení kvality výuky a pokračovat v nastaveném systému podpory zkušeným waldorfským pedagogem.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na uplatňování hodnotících procesů včetně formativního hodnocení ve výuce a aplikaci efektivních forem a metod výuky.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy a školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program, platnost od 1. 9. 2021
2. Školní řád, platnost od 1. 9. 2021
3. Třídní kniha, školní rok 2021/2022
4. Vnitřní řád školní jídelny-vývařovny, platnost od 1. 9. 2021
5. Koncepce rozvoje Waldorfské střední školy Olomouc pro období 2021–2025, vypracováno 1. 9. 2021
6. Složka: zápisy z pedagogické porady, školní rok 2021/2022
7. Složka: zápisy z pedagogické rady, školní rok 2021/2022
8. Složka: hospitační záznamy, školní rok 2021/2022
9. Složka: zápisy z třídních schůzek, školní rok 2021/2022
10. Dlouhodobý plán DVPP a Plán DVPP 2021/2022
11. Plán práce a kontrolní činnosti, školní rok 2021/2022
12. Minimální preventivní program 2021/2022, čj. WZS 89/21, nedatováno
13. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, nedatováno
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022
15. Seznam pedagogických pracovníků, ze dne 2. 3. 2020
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání, osvědčení ze vzdělávacích akcí)
17. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a kolských služeb
18. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ke dni inspekční činnosti
19. Nové úplné znění zřizovací listiny, ze dne 5. 12. 2019 včetně Usnesení, ze dne 30. srpna 2021
20. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy
21. Doklady vztahující se k oblasti školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu cs.i.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Bc. Milan Vlach, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka

Ing. Petra Kalabisová, kontrolní pracovnice

RNDr. Lukáš Müller, odborník na
waldorfskou pedagogiku

Ing. Bc. Milan Vlach, v. r.

Mgr. Markéta Kadaňková, v. r.

Ing. Petra Kalabisová, v. r.

RNDr. Lukáš Müller, v. r.

V Olomouci 15. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Šárka Štveráková, ředitelka školy

Mgr. Šárka Štveráková, v. r.

V Olomouci 16. 6. 2022